

Prorok Obadiáš (Abdiáš)

Podľa najrozšírenejšieho pohľadu Obadiáš prorokoval okolo roku 607-586 pnl., keď bol Jeruzalem napadnutý Nabuchodonozorom, čo viedlo k odvlčeniu Izraelitov do exilu. Prorokoval teda v rovnakom čase ako Jeremiáš.

Kniha proroka Obadiáša je najkratšou knihou SZ. Má len 17 veršov. Obsahuje krátke proroctvo proti Edomu, blízkeho príbuznému Izraela za jeho povýšenosť. Izákovi synovia dostali prorocké nové mená, podľa ktorých sa volajú národy, ktoré z nich povstali. Jákob sa stal Izraelom a Ezau Edomom. Edom býval na druhej strane Mŕtveho mora, vysoko v skalách, tam mali svoje mestá a opevnenia.

Obadiáš 1:3-4 Pýcha tvojho srdca ťa oklamala, o, ty, ktorý bývaš v skalných rozsadlinách, vo svojom vysokom bydlisku, ktorý hovoríš vo svojom srdci: Kto ma strhne na zem?! 4 Keby si si spravil vysoko ako orol, a keby si položil svoje hniezdo medzi hviezdami, aj odtiaľ ťa strhnem, hovorí Hospodin.

Dívali sa tak na Izrael z výšky, doslova i obrazne. Túto povýšenosť a nepriateľstvo proti Izraelu (Júdovi) Hospodin odsúdil, pretože sa nesprával ako príbuzný, ale pridala sa k rabovaniu a vraždeniu Božieho ľudu počas napadnutia Babylončanmi.

Obadiáš 1:10-11 Pre ukrutnosť, ktorú si páchal na svojom bratovi Jakobovi, pokryje ťa hanba, a budeš vyťatý na večnosť. 11 Toho dňa, ktorého si stál naproti, toho dňa, ktorého cudzinci zajímali jeho vojsko, a keď cudzozemci vošli do jeho brán a o Jeruzalem hádzali los, aj ty si bol ako jeden z nich.

Napriek tomu, že v týchto dňoch to vyzeralo ako skaza Izraela (Júdu) a triumf jeho nepriateľov, ku ktorým sa pridala i Edom; Hospodin hovorí, že toto nie je deň víťazstva, pretože prichádza Deň Hospodinov. Tento obraz prerozprávava príbeh bratov – nielen Jáкова a Ezava, ale Kaina a Ábela – Božieho Syna a jeho brata, ktorý namiesto lásky a pomoci ponúka nenávisť a vraždu. Boh syna zla bude súdiť, ale zároveň ponúka východisko v tom, že príbeh sa nekončí súdom, ale vykúpením, ktoré Syn svetla z milosti svojmu nehodnému bratovi prináša.

Podľa niektorých kresťanských tradícií bol Obadiáš tým tretím veliteľom, ktorého poslal kráľ Achaziáš (Achabov syn) proti prorokovi Eliášovi. Vďaka bázni Božej zachránil svoj život i život svojich 50 vojakov pred ohňom z neba, ktorý zvolal na predchádzajúce dve skupiny Eliáš.

Podľa inej tradície pôsobil Obadiáš počas vlády Júdskeho kráľa Jehoráma. Cca v rokoch 853–841 pnl. (teda asi 250 rokov skôr ako podľa najrozšírenejšieho výkladu). Bol teda rovesníkom proroka Eliáša. Eliáš síce prorokoval v severnom Izraeli, ale napísal Júdskeho kráľovi list, v ktorom ho súdil za zlo v jeho vláde. Jehorám bol zaťom Izraelského kráľa Achaba, vládol bezbožne tak, ako on. Vládu prebral tak, že povraždil všetkých svojich bratov i niekoľkých veľmožov. Súdom na Júdovi bolo napadnutie Jeruzalema Filištíncami a Arabmi a vzburá Edoma.

Obadiáš je podľa židovského Talmudu sám Edómcom, potomkom Elifaza Témanského, prvého z Jóbových priateľov, ktorí proti nemu prehovorili.

Je dokonca tým sluhom kráľa Achaba, ktorý skryl 100 prorokov pred Jezabeľ. Schoval ich v dvoch jaskyniach, aby ak jednu odhalia, zachránili sa aspoň tí druhí. Ako bohatý človek týchto prorokov choval v čase hladomoru. Dostal ako odmenu za to dar proroctva.

Obadiáš 1:15 Lebo je blízko deň Hospodinov, ktorý príde na všetky tie národy. Ako si robil, tak sa urobí aj tebe; tvoja odplata sa navráti na tvoju hlavu.

V hebrejčine sa slovo **Edom** aj slovo **Adam** (človek, ľudstvo – tu národy) píše rovnakými písmenami.



Pýcha a pád **Edoma** je tak obrazom pýchy a pádu celého ľudstva (**Adama**). Deň Hospodinov je dňom súdu všetkých.

Kniha však nekončí súdom, ale zasľúbením obnovy Jeruzalema a zhromaždením „zvyšku“ z Božieho ľudu. „*dom Jakobov bude dedične vládnuť svojimi vlastníctvami*“ (v.17)

V Ámosovom proroctve o obnovení padlého stánku Dávidovho a vláde nad všetkými národmi je konkrétne spomenutý Edom, proti ktorému konkrétne prorokuje Obadiáš: „*aby dedične vládli ostatkom Edoma a všetkými národmi, nad ktorými bolo vzývané moje meno, hovorí Hospodin, ktorý to učiní.* (Ámos 9:12).

Obadiáš 1:19 *Tí na juhu budú dedične vládnuť vrchom Ezavovým.*

Bývalí zajatci sa stávajú záchrancami na vrchu Sion a obnovená vláda kráľovstva je Hospodinova.

Joel, Amos i Obadiáš tak prorokujú podobné posolstvo o Dni Hospodinovom. Joel konkretizuje čo sa bude diať po tomto Dni. Hospodin zhromaždí Boží ľud a každý, kto bude vzývať Jeho meno, bude zachránený. Tí, ktorí takto „uniknú“, budú zhromaždení na vrchu Sione a v Jeruzaleme. Budú to pozostalí, ktorých povolal Hospodin.

Ámos pridáva detaily obnovenia Dávidovej línie a kráľovstva, v ktorom budú nielen pozostalí z Edoma, ale všetci z každého národa, nad ktorým je vzývané Jeho meno.

Obadiáš je teda pridaný za Joela a Amosa, aby rozšíril zasľúbenie, ktoré sa týka všetkých národov.

Prichádzajúce kráľovstvo sa z Jeruzalema rozšíri do všetkých oblastí a národov okolo Izraela.

Obadiášovo proroctvo je pre nás obrazom správania sa všetkých národov rovnako, ako sa správal Edom. Súd, ktorý prišiel na Ezava, prichádza na všetky národy a zároveň aj zasľúbenie obnovenia Jeho kráľovstva a vlády nad všetkými národmi, ktoré prechádzajú Dňom Hospodinovým. Súdom a milosrdným obnovením zvyšku.



Pre zaujímavosť: Skalné mestá v dnešnom Jordánsku, najznámejšie sú asi Sela a Petra, vystavili Nabatejci v druhej polovici 4.st.pnl presne na území Edomu, o ktorom prorokuje Obadiáš.

Nabatejci boli semitský arabský kmeň pochádzajúci od prvorođeného Izmaelovho syna *Nebajóta*, ktorý sa usídlil v 4. storočí pred Kr. na predošlom území Edomu.

Na obrázku chrám / hrobka *Pokladnica* (Al-Khazneh) v Jordánskej Petre

Zdroje: <https://bibleproject.com/videos/obadiah/>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Obadiah> https://en.wikipedia.org/wiki/2_Chronicles_21 <https://sk.wikipedia.org/wiki/Nabatejci>